

Tento materiál bol vytvorený vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Aktualizované vydanie bolo podporené z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci programu cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko – Česko 2021-2027, priorita Vzdelávanie.

Montessori definičný materiál

Kvet – Zrastené a voľné kvetné časti

II. aktualizované vydanie

Spracovala: *Martina Gymerová*

Odborní garanti: *Lubica Maďarová, Kateřina Rezková,
Zuzana Kostířicová, Barbora Bräuerová*

Obrázky: *Mária Veselovská*

Vydalo občianske združenie PERSONA

Vrančovičova 29, Bratislava, <http://ozpersona.sk/>

Viac inšpirácií a materiálov nájdete na

<http://montessoripedia.org/>

© PERSONA, 2026

KV04

Kvet

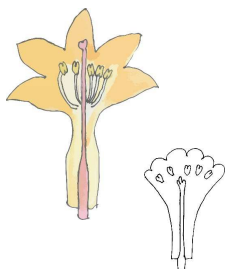
Zrastené a voľné kvetné časti

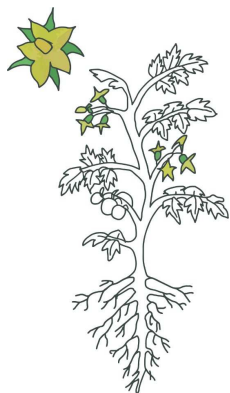
Časť kvitnúcej rastliny, v ktorej sa vytvárajú pohlavné bunky, ktorými sa rastlina pohlavne rozmnožuje, sa nazýva **kvet**.

Kvet je zložený z viacerých častí: kvetná stopka, kvetné lôžko, kvetný obal, tyčinky, piestik.

Kvet vyrastá zo stonky.

Z kvetov sa po oplodnení vyvíjajú plody, ktoré obsahujú semená.

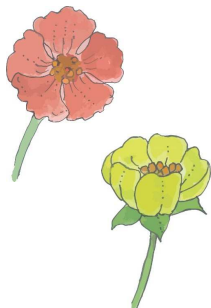

2

Stavbu kvetu, kde nitky tyčiniek prirastajú ku korunným lístkom, nazývame **korunne zrasené tyčinky**.

Napríklad paprika ročná.

23

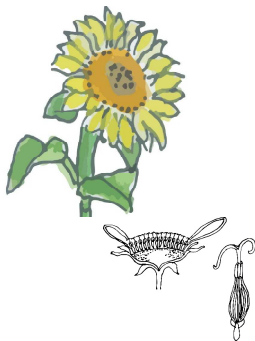
4

Stavbu kvetu so zrasenými tyčinkami, kde zrastajú dohromady peľnice, nazývame **peľnicovo zrasené tyčinky**.

Napríklad slnečnica, sedmokráska, púpava.

21

Kvetné časti, ktoré nie sú spolu zrastené, nazývame **voľné**.

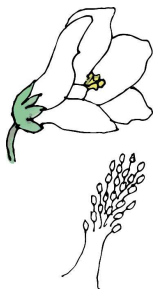

Napríklad voľné korunné lístky má ruža, voľné kališné lístky má iskerník, voľné plodolisty má iskerník, voľné tyčinky má ľalia.

20

5

Rovnaké kvetné časti, ktoré spolu zrastú, nazývame **zrastené**.

Napríklad zrastené korunné a kališné lístky má horec, zrastené korunné a kališné lístky a tiež piestiky má prvosienka, zrastené kališné lístky a časti piestika má pajazmín, zrastené tyčinky má ibištek a slnečnica.

18

7

Stavbu kvetu so zrastenými tyčinkami, kde všetky nitky zrastajú dohromady a vytvoria rúrku, pričom ich peľnice zostanú voľné, nazývame **jednozväzkové tyčinky**.

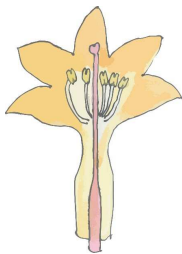
Príkladom jednozväzkových tyčínok je napríklad ibištek.

Rozlišujeme aj dvojzväzkové, trojzväzkové a štvorzväzkové tyčinky, podľa toho, koľko tyčínok zrastá dohromady.

6

19

Kališné lístky (lupienky), ktoré sú úplne alebo čiastočne zrastené, označujeme ako **zrastenolupienkový kalich**.

Rozoznávame kališnú rúrku (rúrkovitá zrastená spodná časť kalicha) a kališné cípy (rozprestretá horná nezrastená časť kalichu).

Napríklad horec, prvosenka.

8

17

Rozdielne kvetné časti, ktoré k sebe prirástli v pozdĺžnom smere, nazývame **prirastené**.

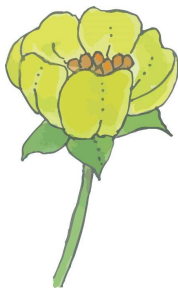

16

Napríklad prirastené tyčinky ku korunným lístkom má paprika ročná.

9

Koruna kvetu, tvorená voľnými, nezrastenými korunnými lístkami (lupienkami), sa nazýva **vofnolupienková koruna**.

14

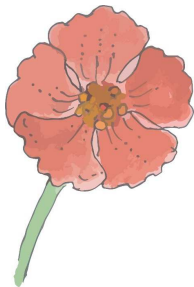
Každý korunný lístok je rozdelený na **necht** – tyčinkovitá tenká dolná časť takmer úplne ukrytá v kalichu a **čepel** – horná rozšírená časť vystupujúca z kalicha, prevažne najviditeľnejšia časť kvetu.

Napríklad Záružlie močiarné.

11

Nezrastené kališné lístky (lupienky) označujeme ako **voľnolupienkový kalich**.

Napríklad iskerník, mak siaty.

10

15

Koruna kvetu, ktorej korunné lístky (lupienky) zrástli do jedného celku, sa nazýva **zrastenolupienková koruna**.

Je tvorená **korunnou rúrkou** – rúrkovitá spodná zrastená časť vystupujúca z kalicha; **korunným lemom** – horná nezrastená časť korunných lístkov a **korunným hrdlom** – horný otvor korunnej rúrky.

Podľa toho, do akého tvaru korunné lístky zrástli, má zrastenolupienková koruna niekoľko rozdielnych podôb (napríklad rúrkovitá, lievikovitá, tanierovitá, jazykovitá a ďalšie).

Napríklad horec, orgován.

12

13